

A' ROMAI TSÁSZARI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉGNEK
KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉRSŐL Szeredán 16. Aprilisben. 1788.

Elegyes Apróságek.

A' F. Tsászfár a' Korona Hertzegével edgyütt mind ez ideig igen frifs egélségben töltik táborozó napjaikat; az ithon maradott kedves Hertzeg afzfzony pedig meg-áldatott állapotban lenni mondatik, a' honnan ottan ottan az ezzel járó változásokat tapasztalja maga körül. Mind a' Monárkha, mind a' Hertzeg a' Tábort és a' hadi-készületeket vizsgálják. Azon vezedelem, mely-fzerént Futakan ő Felségének 70 lovai meg-döglötenek, tsak Futokon uralkodik, és másut a' Tábornál nem. A' Tseh-or-

szágban és Morvában parantsolatot vett Sergek sebesen takarodnak a Tábor-felé. Bétsben az a híre, hogy Szabátz (azon Török erőtség, melly a mi Népünk tábori élés-kamarájának óltalmazására nagyon szükséges, hogy kezünk között légyen) a mi Népünk által meg-vétegetett. — Anglia és Frantzia országok a magok idegen hatalom alatt szolgálatban lévő minden katonáikat és szájos legényeiket hívják vissza; és Thornton Urnak-is, ki a Muszka Udvarral kötést tett vala bizonyos számú hajóknak készíttetésére, meg-tiltatott, hogy edgy Anglus hajós legényt-is arra fel-venni meg-ne próbálja. Némeleyek úgy itélnek, hogy mind ezek csak arra tzeleznának, hogy minden alkalmatosság el-kerültesék, mely-szerént valamellyik Hatalomság a jelen lévő környül-állásokban meg-sértetethetnek; de vagynak olyanok-is, kik azt mérik erősíteni, hogy ezen Udvarok a napkeleti tűznek más részekre való terjedés-is előre szemlélvén, nem akarják, hogy az a bolond szüzekkel lámpások olaj-nélkül találatsék. Az az edgy bizonyos, (Londonból írják) hogy a mi Udvarunk soha a külső Ministerekkel, de kivált a Muszka és Spanyól Ministerekkel, olly nagy szüntelen tartó tanáskozásokban nem forgott, mint most. — Még a Muszka Tábornak a miéinkkel lett edgyesíttetéséről semmi bizonyost nem hallottunk; az akadályokat Isten tudja; hanem tegnap előtt bizonyoson értettük, hogy ezen edgyesülendő Seregnek fő Vezére Románzov edgy néhány gyaog és lovas Sergekkel Mohilovba meg-érkezett, és hogy minden órán a menydögő tűzi-játékokhoz kezdéne nek. — Edgy Temesvárból 30-dik Mártz. költ tudósításban az iratik: Azon-kivül, hogy a Törökök Lj-Orscvában magokat nagyon erősítik, és a szomszéd-

szédban 2000-en feküsznek, — hogy az esmeretes Kozzi Ujj-Orsovában legyen, és nekünk még ezen a héten 70 ágyúkkal edgy vifitát akart tenni — itt semmi nevezetes ujság nintsen. 27-dikben éjtzakának idején edgy Száva Demelis nevű Serviai szabadferegébéli Fő-Hadnagy Ó-Orsovánál a Törökökre rá ütven, — mindenestől edgyütt olyan Korédutám és Abirdammá változott, kiről azóta senki semmi hirt nem halhatott, élé? vagy a föld nyelte el. — Ne tsudálkozzanak az olvasok, hogy még Belgrádnak meg-vételével nem kedveskedhetünk; mert mind eddig olly sárosok valának itten az utak, hogy tsak 12 fontu gólyóbifos ágyunak-is vitelére 30 lovak sem valának elegendendők, lok helyeken hasig érő sárban úszván magok-is; de már most gyógyúl az út; érkeznek az irgalmatlan nagyságú ágyúk; mellyek közzül 10, 24 fontú gólyóbifosok tegnap vitetének Mhádiába, és minden órán nagy hirekkel fogják a Publikum várakozásának füledobját meg-tsendíteni.

Edgy Tudostó Levél szóról szóra a' mint hozzánk jött.

A' Nemes Erdődiánam Regimentnek érdemes Obriftere Fábri Ur 3. Divisioval, és 2 Batálion Gránitzerekkel már két héttől fogva mulatoz Batosánban, tsak nem minden nap nyughatatlanságot szenved a' Törököktől; de még eddig három ló, és edgy ember kéz kárnál többet nem vallott, noha Húsvét-szombatján keményén ágyuzott mind a' két fél edgyásra. Húsvét másod napján meg érkezék az emlitet Obrifter Urnak Kuricja, kinek kívánságára négy nehéz ágyúk indulának azon szempillantásban utnak. A' Levner Regimentjéhez kaptsoltatott Hu-

Idner Divízió a' Forposztón való állásban már három
 ízben felette szerentsélen vala; mert 22-dik Márt.
 háromnak feje Török kard hagyéire süggeszteték —
 27 dikén 5-tön vitetének fogságra edgy Hadnagyal
 edgyütt, Iső Aprilisben 7ten lévőnek ezen szeren-
 tsétleneknek Tárfai, három Lágerek veretének a'
 Móldovai Gránitzon fel, edgyik *O Kapinál*, a' má-
 fik *Toporontznál*, az harmadik pedig *Tzurénynél*,
 az elsöben feküsznek a' Muszkák réztéröl 4000. a'
 mi részünkröl 3. Batálion Gyalogság, és két Regi-
 ment Lóvafság, a' másodiknál 5 Batálion Gyalogság
 és edgy Regiment lóvafság, az harmadiknál 4 Ba-
 tálion Gyalogság és 5. Divízió Lóvafság: minden
 gyalog Batáliomhoz 5 ágyúk és 15 Jágerek adattat-
 tak. Muszka Generál *Zuvarov* hozzánk 8. mért-
 földnyire *Morr - Várofsánál* Kámpitoz 25000-red
 magával, kiknek hadi-készületeik felette rettenete-
 feknék láttatnak kivált az ágyukra nézve, mert e-
 zek minden Regimentnél 50-ven taláttatnak minden
 napi eledele ezen ármádiának a' kétszer meg-sütött,
 szítáttatlan tsak meg-darált lisztből készült *Kenyér*,
 mellyet a' katona meleg vízben mártván edgyik ke-
 zéböl a' Kenyeret másikból pedig a' nyers tormát
 harapja. 'S így tartja a' Görög Anyaszentedgyház-
 tol eliben szabott nagy böjtöt, ezen Ármádiának
 Cancelláriája edgy Generálissal, 1 Obrísterrel 4 Ka-
 pitánnyal, és más all-Tisztekkal a' Tsászári Epüle-
 tekben Kvártéljoz. Szép Nép de gorömbább a' Med-
 vénél. Az az hir, hogy Móldovában edgy hólnsp
 alatt 6 Serefskir Basák fognának 200000-ed magok-
 kal érkezni, mely nem fundamentum nélkül hirlel-
 tetik, mostanában-is annyi Török és Tatar vagyon,
 hogy az eddig tartott félelem fokokban már ijedség-
 re változott.

Brafsóbból Márty. 25-dikén költ Levél.

Tegnap 4-ezer főből álló Törökök, kik közül 500 Lóvas és 800 gyalog valóságos Törökök valának, hogy a' miapában *Orádiánál* el-esett felekezetekért boszut álljanak, a' *Sinai Klastromra* ütöttek; még pedig olly sebességgel, hogy a' szélső vigyázaton lévő Fő Hadnagy *Geitz* alig lötethete kétszer az ágyuival míg azok el-érkezének: ekkor osztán tsatázva szép rendel lassanként hátra húzá maga katonáit a' *Klastromhoz*, melyben *Báró Rauber Kapitány* Ur a' 2-dik *Székely gyalog Regimentnek* edgy *Osztályával* őrizeten vala. A' hirtelenségben nem lehetvén a' Lovakat az ágyúk eleibe fogni, a' *Székely katonák* az ágyú-szekereknek némely részeit el-hagyván, azoknak tsőt magok burttalák a' *Klastromig*; de itt-is az ajtók szük volta miatt bé-nem férvén a' maga hadi állapotjokban; azoknak tsőt vitettethetének-bé a' *Klastromba*. A' meg-érkezett Törökök hozzá kezdének keményen a' *Klastrom ostromlásához*; kiket a' miéink a' leg-keményebb rúzzel köszöntének, ugy, hogy a' *Klastrom ablakain és más jukokon által* esett lövések közzül alig hibázott edgy, hogy Törököt ne ejtet volna-le, a' honnan, ámbár igen sokon esének-el, még-is a' Törökök az ostromtól el-nem állának; mert ezeknek *Vezérek* a' *Sereg háta-meget* álván, a' maga kezével vágja vala mind azokat-le, kik tsak edgy lépést hátrálnak vala. Annyira ment a' Törököknek ezen dühösségek, hogy azt a' *Sántzot* melyből az ostromot folytatják vala, a' magok halatjaikkal megtöltették, tsak hogy a' *Klastromat* meg-vehetnék; de a' mi *Székelyeinknek* hatalmas ellent-állások minden igyekezetjeket haszantalanokká tevék mind addig,

dig, míg az emészto ellenség a' fából épült Klastromot meg-gyújtván, hogy a' tűznek önként ne lennének prédáivá, kéntelenítettének a' Klastromnak más oldalán ki-rontani és a' szélek-felé visszfa-menni. A' Törökök-is 300 edgy néhány el-efett halorjuikat látván vérekben fetrengeni a' fok meg-sebesítettteken kívül, a' Székelyek vitézsége által minden bátorságotól meg-fosztatának, és minden ujj próba nélkül visszfa menének. A' mi részünkről itt 12 Székelyek esének-el; kik között találatik fő Hadnagy Gájtz Ur-is; kit a' Törökök darabokra vagdalának; mivel már az előtt maga kezeivel 3 Törököt ejtett vala-el. Harmintz-hármon sebet vivének-el innen; kik közzül 6 nem fokára meg-is hólt. A' Klastrom a' mi Népünktől ujjóan meg-van szálva; noha annak nagyobb része öszve-égett. — A' mált hónapnak 24-dikén a' mi Sergeink minden hadi-készületjekkel edgyütt *Priparóig* menének. 25-dikben reggeli hatodfél óraker 100 lovas Törökök és 150 Árnótok, a' mi Priparoi szél-örizeteinkre véletlenül rá-ütven, midön a' tsata közönségesebbé lett volna, 5 ágyú lövéseknek tűz okádása meg-rettentvén őket, el-szaladának. Itt edgy Jágerünk 2 Tisztet ejtet-le a' loról, és az ágyu-lövések által-is edgy néhányon el-estenek. Oberstlájdinánt *Turati Ur*, kinek hadi-szemesege vitézi bátorsággal vagyon öszve-köttetve, a' Huszárokkal és a' gyalogoknak bizonyos részével ezen szaladó ellenségnek utánnak ment; de mitsoda következesekkel? arról nem tudósítottunk. 27-dikben a' Kripoca, Kornét és Kofia tetöss Környékeiről rettenetes ágyúzások hallatának; de az itt esett történetekről még eddig semmit sem tudhatunk. — *Ternovitz* 22-dik Mártzii. Tegnap-előtt 5 fegyveres Törököt hozának ide fog-

fogva; kiket az Erdélyi második Oláh Seregbéli katonák fogtanak-el. — A' Kotzim körül lévő Tatárok, edgynéhány napokkal ez-előtt 60 szarvas-marhát prédálának-el Dobronotz nevű F. Tsálfári Heységből. — Jálsiba 16 ezer Törökök szállottanak-bé; noha még itt az egész Muszka erő kétedelmes. Bukovinában a' F. Ts. és Királyi hadi-dolgokat 56 Tábori szekereken költeztetik; mellyek 224 lovaktól vonattatnak. — Ha a' Törökök a' 'Sidot, mint ollyant, ki vele a' környülmetétségben meg-edgyezik, minden hadi-hivatalra alkalmaztatják; miért nem alkalmaztathatnák a' Keresztény Fejedelmek-is? Bukovinában ezeknek Bérefeket és Kotsifokat kellett állítani a' hadi-szekerek-mellé és az ágyúkhöz, hogy szokjanak ök-is a' puskapor szagához addig, míg nagyobbra alkalmaztathatnának. A' házafsági Dispensátzióra nézve pedig a' Keresztények Törvényére szorítottak. — Némely Levelek azt erőltetik, hogy Belgrádba ujjolag edgynéhány Frantzia Tisztek érkeztenek-meg; hogy az ostromi ellent-állásokban jó rendeléseket szabhassanak; melyben éjjel nappal serényen munkálodnak; és edgynéhány ujj Frantzia ágyukat várnak Belgrádba; ha tsak a' minap el-fogott 200 liztet vivő lovak után nem mennének. — Azon tsatában, mely a' Vulkáni Passufon kívül Tirusulujnál, ezer főből álló Törökök, és a' Májor Kettner Ur katonái között esett vala; nevezetessége magát edgy Huszár Káplác, a' ki 30 lépésnyire közelitvén a' Törökökhöz, azoknak Basájokat a' hadi-rend homloka előtt piftallyával el-lötte: melly Basának el-esését nagyon sajnállották a' Törökök, mivel hogy ez a' múlt Muszka háboruban olly nagy hirt nevet szerzett vala magának, hogy

mi-

mikor Bukurestre mostani hivataljára hivatra'ván meg-
érkezett volna; sok ágyú lövéseknek örvendző
menyörgései között fogadtatott vala bé. Mikor pe-
dig a' Törökök az el-esett Basának helyébe ki-állit-
tatott ujj Basát-is hirtelenséggel el-esni látták, min-
den bátorságokat el-vesztették, úgy annyira hogy
sebeseiket szekerekre rakván, és halottjaikat a' viz-
be hányván, nyakra-főre úgy el-szaladtanak, hogy
Krájováig visszafra sem néztek. — A' Horváth-orzá-
gi Károly-várról ezen h. 1-ső napján költ tudósítás
azt mondja, hogy 6-ezer Törökök szándékozván ezen
Városra ütni, hogy annál reménytelenebben essék a'
dólog, edgy Horvátot fel-vettek kalauznak, hogy
minél titkosabb úton vezesse őket a' Városhoz; de
a' Horvát azon szándékának véghez vitele előtt el-fog-
gatván, ígérete-szerént mondja azon tudósítás; hogy
a' mely ágyuzást az eleinten hollottanak, az előtt
Glokotz és *Lasztina* Unévé Faluknál, mely Faluk
igen kevés katonasággal lévén meg-erősítve, a' Törö-
kök rá-ütöttek, de szerentsére érkezvén két Kom-
pánia a' mi részünkről segítségre a' Törökök vissz-
fraz-verettek: itt részünkről 40-en estenek-el, és nem
kevesebben kaptanak sebeket, kik itten az Ispotály-
ban vagynak, edgy Hadnagygyal edgyütt. Ezen
dologról más-felől úgy tudósítatunk, hogy *Glokotz*
és *Lasztina* Faluk azon alkalmatósággal porrá éget-
tettek a' vendég fogadás-házán-kivül, a' kit háza-
népestől a' Törökök nem bántottak, mely gyanuért
a' Vendég fogadás el-fogatván, meg-vallotta, hogy ő
vezette légyen az ellenséget az őrizeten lévő kato-
nákra; melyert meg-fog lakolni.